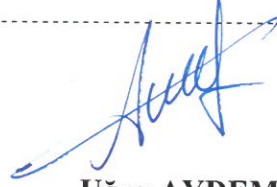



ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 13.01.2022
Sayı : 177

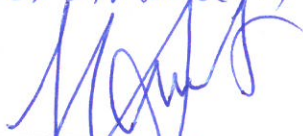
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

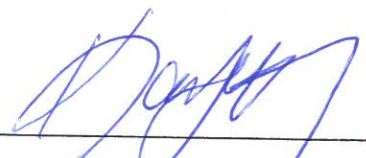
Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

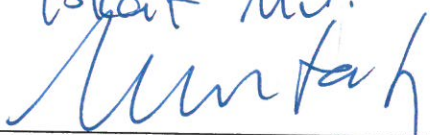


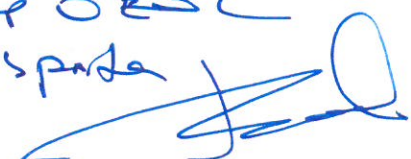
Uğur AYDEMİR
Manisa Milletvekili

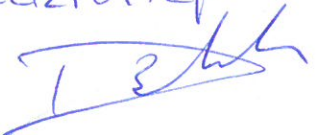
M. Yusu Duruk
Miyah Mv.


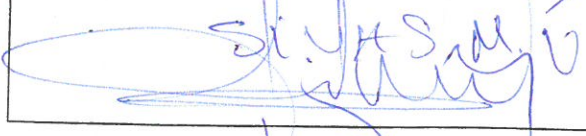
Mustafa Levent
Korahocagiri
Amasya



Yasar Kurkpinar
Emir Mes



Mustafa Sesen
Tokat Mu.
Mustafa


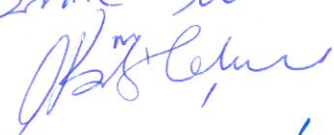
Recep ÖZEL
Isparta



Derya Bakbalı
Gaziantep


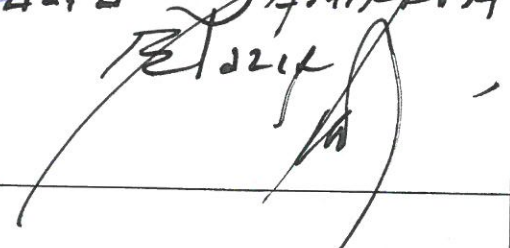
~~Mustafa~~
Ab. Habib SOLUK
Siirt



Hamdi UGAR
Zonguldak


Zelma Toleserligly
ERZURUM


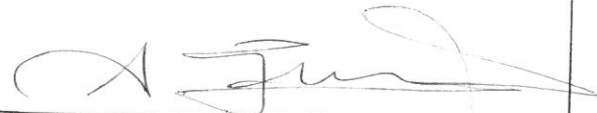
Doğru BÜYÜKÇANKAYA
izmir W


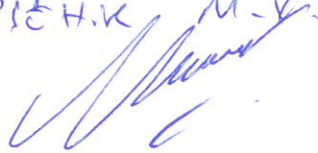
F. Alpay ÖZALP
izmir


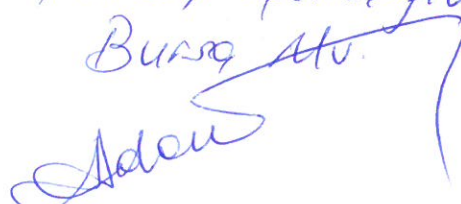
ZÜLFÜ DENİZBAĞ
ERZURUM


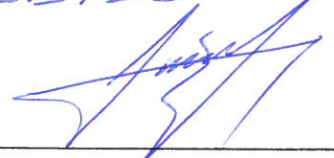
Hacı ÖZKAYA


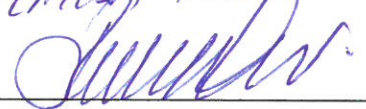
A. Berat Gonkar
İstanbul

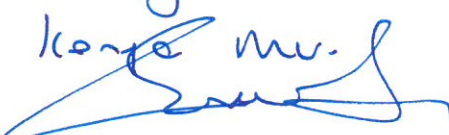



Mustafa KEMALCI
KIRSEHİK M.V.


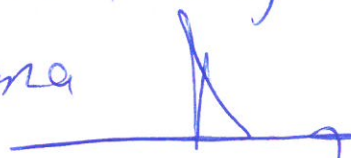
Hakan ÇAVUŞOĞLU
BURSA M.V.
Adana


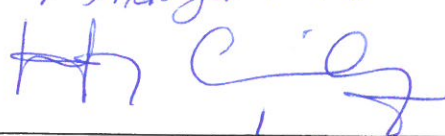
Zafer İSİK
BURSA M.V.



Burhan ÇAKIR
Erzincan Milletvekili



Ölkey Samancı
Konya M.V.


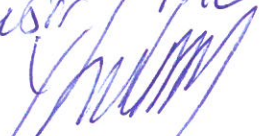
Necip NASIR
İZMİR M.V.


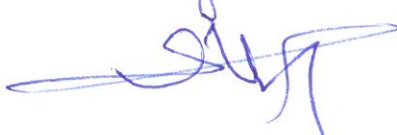
Abdullah AĞRUCU
Adana



Hasan GİLEZ
Amasya M.V.



Refil ÖZEN
BURSA M.V.


Emine Yavuz GÖRGEÇ
BURSA M.V.


Yavuz SUBAŞI
Balıkesir M.V.


Polat TÜRKMEZ
Zonguldak


Fuat ZEKTA
Samsun M.V.


Semih EKİNCİ
Sivas M.V.


Ramazan Can
Kırıkkale mv.

A. NEJAT KOCER
GAZİANTEP MV.

Opuzhan Kaş
Gorum
Leyla

Sahin Tin
Derintim
S

Hasan Turan
İstanbul Milletvekili

Fatma Aksal
Edirne MV.
F. Aksal

Selim GÜLTEKİN
NİĞDE MV.

Yahya Aydemir
Izmir mv.
Y. Aydemir

Pamer Doğu
Adana mv.

Feyzi Berdikbek
Bingöl MV.

Jamil Aydın
İstanbul MV.

İdris Ayusoğlu
Trabzon MV.

Belgin Uygur
Balıkesir mv.

Tülay Kaynarca
İstanbul mv.

GENEL GEREKÇE

Mükelleflerin, yeniden değerleme imkanları ve 2004 yılından itibaren enflasyon düzeltmesinin uygulanmaması gerekçeleriyle, şartlar oluşsa bile enflasyon düzeltmesi uygulamasının ertelenmesi taleplerine istinaden, Teklif ile 2023 yılı sonuna kadar enflasyon düzeltmesi yapılmaması amaçlanmaktadır. Ayrıca, 2023 yılı hesap dönemi sonu itibarıyla yapılacak enflasyon düzeltmesi neticesinde belirlenen geçmiş yıl kârının vergiye tâbi tutulmaması, geçmiş yıl zararının zarar olarak kabul edilmemesi öngörülmektedir.

Ayrıca Teklif ile, bankacılık sistemindeki toplam mevduat ve katılım fonu büyüklüğü içerisinde Türk Lirasının payının artırılarak finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla, yabancı paralarını Türk Lirasına çeviren kurumlar vergisi mükelleflerinin dönüşüm esnasında oluşan kur farkı kazançları da dâhil olmak üzere bu kapsamda açılan vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarından elde edecekleri faiz ve kar paylarının vergiden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesine göre enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşması halinde, şartların gerçekleştiği hesap dönemlerinde mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması gerekmektedir. Enflasyon düzeltmesi 2003 ve 2004 yıllarında uygulanmış ve mezkûr maddenin A fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamındaki hariç, sonraki dönemden günümüze kadar şartların gerçekleşmemesi nedeniyle enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır. Bununla birlikte 3/6/2021 tarihli ve 7326 sayılı Kanunla geçici 31 inci maddede yapılan düzenlemeyle 31/12/2021 tarihine kadar mükelleflerin taşınmazlarını ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutma imkanı getirilmiştir. Yine 2021 yılında aynı Kanunda, 14/10/2021 tarihli ve 7338 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle de; amortismanına tabi iktisadi kıymetler bakımından sürekli yeniden değerlendirme uygulamasının, enflasyon düzeltmesi koşullarının oluşmadığı dönemlerde tekrar uygulanabilmesi mümkün hale getirilmiştir.

Mükelleflerin, söz konusu yeniden değerlendirme imkanları ve 2004 yılından itibaren enflasyon düzeltmesinin uygulanmaması gerekçeleriyle, şartlar oluşsa bile enflasyon düzeltmesi uygulamasının ertelenmesi taleplerine istinaden, yapılan bu düzenlemeyle 2023 yılı sonuna kadar enflasyon düzeltmesi yapılmaması sağlanmaktadır. Ayrıca, 2023 yılı hesap dönemi sonu itibarıyla yapılacak enflasyon düzeltmesi neticesinde belirlenen geçmiş yıl kârının vergiye tâbi tutulmaması, geçmiş yıl zararının zarar olarak kabul edilmemesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, madde hükümleri 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamındaki mükellefler bakımından geçerli olmayıp, bu mükellefler bahse konu fıkra kapsamında, geçici vergi dönemleri ve hesap dönemleri sonları itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapmaya devam edeceklerdir.

MADDE 2- Madde ile bankacılık sistemindeki toplam mevduat ve katılım fonu büyüklüğü içerisinde Türk Lirasının payının artırılarak finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla, yabancı paralarını Türk Lirasına çeviren kurumlar vergisi mükelleflerinin dönüşüm esnasında oluşan kur farkı kazançları da dâhil olmak üzere bu kapsamda açılan vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarından elde edecekleri faiz ve kar paylarının vergiden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

Buna göre, kurumların döviz tevdiat ve katılma hesaplarında bulunan yabancı paralarını dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlıkları en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda, dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının son üç aya isabet eden kısmı istisna edilmektedir. Ayrıca yabancı para cinsinden varlıkların Türk Lirasına çevrildiği tarihte oluşan kur farkı kazançları ile vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları kurumlar vergisinden istisna edilmektedir. Mezkur istisnaya, dönüşümün desteklenmesi kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılan destek ödemeleri ve dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan faiz ve kar payları da dâhil edilmektedir.

Diğer taraftan maddenin ikinci fıkrası ile 2022 yılı sonuna kadar yabancı paralarını dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevirmek suretiyle en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendiren

kurumların bu hesaplardan elde edecekleri kazançların da (faiz, kar payı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca yapılan destek ödemeleri dâhil) kurumlar vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda bir geçici vergi döneminden sonra Türk Lirasına dönüşümün gerçekleşmesi durumunda dönem sonu ile Türk Lirasına çevrildiği tarih aralığına isabet eden kur farkı kazançları da istisna edilmektedir.

Öte yandan, maddenin üçüncü fıkrasında, kurumların altın cinsi hesaplarındaki varlıkları ile işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı maddede belirtilen asgari süreler dâhilinde değerlendirmeleri durumunda, altının Türk Lirasına çevrildiği tarihte oluşan kurum kazancı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere bu kapsamda açılan hesaplardan vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançların kurumlar vergisinden istisna edildiği hükmüne yer verilmektedir.

Maddenin son fıkrası ile bu kapsamda açılan hesaplardan vadesinden önce çekim yapılması durumunda istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergilerin vergi ziyai cezası ve gecikme faizi uygulanmak suretiyle tahsil olunacağı hükmüne yer verilmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

VERGİ USUL KANUNU İLE KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 33- Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesi kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

Bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.

31/12/2023 tarihli mali tablolar enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın, enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kar/zarar farkı geçmiş yıllar kar/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tâbi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

Bu maddenin önceki fıkralarında yer alan hükümler, bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 2- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- (1) 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) bendinin (g) alt bendi hükmüne istinaden Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır:

a) Söz konusu yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,

b) 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk Lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlar.

(2) Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk Lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır.

(3) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 2022 yılı sonuna kadar Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda Türk Lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır.

(4) Türk Lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.